

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið
Skúlagötu 4
101 Reykjavík

19. febrúar 2019

Tillögur að nýjum XI. kafla náttúruverndarlaga - sameining stjórnsýslu

Umhverfisstofnun og Matvælastofnun vísa til bréfa frá umhverfis- og auðlindaráðuneytinu og atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu dags. 19. desember 2016 þar sem óskað var eftir tillögum að nýjum XI. kafla laga nr. 60/2013 um náttúruvernd en gert er ráð fyrir endurskoðun kaflans í 5. tölulið ákvæða til bráðabirgða í lögnum. Í athugasemnum um bráðabirgðaákvæðið með frumvarpi til laganna segir að endurskoða skuli XI. kafla með það að markmiði að sameina stjórnsýslu Umhverfisstofnunar samkvæmt þeim kafla við stjórnsýslu Matvælastofnunar sem hefur eftirlit með innflutningi dýra og plantna. Endurskoðunin lýtur því fyrst og fremst að því að sameina stjórnsýslu um innflutning og dreifingu lífvera hjá Umhverfisstofnun og Matvælastofnun

Óskað var eftir því að tillögurnar bærust eigi síðar en 1. mars 2017 en verkefnið hefur reynst umfangsmeira en talið var í fyrtu og fram hafa komið ýmis álitaefni sem tafið hafa framvindu málsins. Með erindi þessu leggja stofnanirnar fram skýrslu þar sem er að finna tillögur um sameiginlega stjórnsýslu auk umfjöllunar um nágildandi löggjöf og verklag. Tillögurnar fela m.a. í sér aðrar lagabreytingar en þær sem fjallað er um í framangreindu bréfi auk þess sem lögð er áhersla á að settar verði reglugerðir með það að markmiði að skýra innflutningsferlið frekar.

Aðkoma stofnananna tveggja að veitingu innflutningsleyfa fyrir lífverur er með ólíkum hætti. Matvælastofnun metur innflutning lífvera (bæði dýra og plantna) m.t.t. smitsjúkdómaþættu en Umhverfisstofnun metur áhættuna sem innflutningurinn kann að hafa á líffræðilega fjölbreytni og er óheimilt að veita leyfi til innflutnings ef ástæða er til að ætla að innflutningur eða dreifing ógni eða hafi veruleg áhrif á líffræðilega fjölbreytni. Þetta kemur skýrt fram þegar hugað er að markmiðum þeirrar löggjafar sem þessar tvær stofnanir vinna eftir. Þau markmið byggjast á mjög ólíkum forsendum eins og að ofan greinir.

Lög nr. 60/2013 fólu í sér þá breytingu á lögum nr. 54/1990 um innflutning dýra að í stað þess að kveða á um umsögn Umhverfisstofnunar áður en innflutningsleyfi er veitt fyrir nýjar dýrategundir, skal nú afla innflutningsleyfis Umhverfisstofnunar í samræmi við 63. gr. náttúruverndarlaga. Fram að því hafði leyfi til innflutnings lífvera verið í höndum atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins og Matvælastofnunar. Þó falla mun fleiri lífverur undir skilgreiningu náttúruverndarlaga á framandi lífverum en þær dýrategundir sem kallast nýjar dýrategundir (eða erlendir stofnar tegunda sem fyrir eru í landinu) sbr. 5. gr. laga um innflutning dýra. Hafa umræður stofnananna að miklu leyti snúist um þessa ólíku nálgun og þá með hvaða hætti hægt er að samræma hana og þannig ná því markmiði að einfalda stjórnsýsluna eins og hún snýr að umsækjanda en einnig stofnununum.

Tillögurnar sem stofnanirnar leggja fram eru háðar því að sú breyting verði gerð á lögum um innflutning dýra, að leyfisveitingarvald vegna innflutnings verði flutt frá atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu til Matvælastofnunar, eftir því sem við á. Verði lögð óbreytt, og ef sækja þarf um leyfi til innflutnings nýrra dýrategunda til ráðuneytisins, þarf að endurskoða tillögurnar með tilliti til þess.

Stofnanirnar óska eftir afstöðu ráðuneytanna til skýrslunnar og þeirra tillagna sem lagðar eru fram.

Virðingarfallst,

Jón Gíslason
Forstjóri

Kristín Linda Árnadóttir
Forstjóri